

สายสมร ภัทรจิรานนท์ พยาบาลวิชาชีพ
งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลแม่ลาว

ช่วย EMS ด้วย

เสียงวิทยุสื่อสาร และเสียงโทรศัพท์ ที่ดังขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ที่พวกเราชาว ER ต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาที่ภาระหน้าที่เชิงรุก ซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งพวกเรา คืองานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ที่ต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในเขตพื้นที่บริการของโรงพยาบาลแม่ลาว ประมาณ 32,000 คน และผู้ป่วยฉุกเฉินพื้นที่เขตรอยต่อระหว่างอำเภอใกล้เคียง ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ภายใต้การดูแลของสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (สพฉ) ในการออกให้บริการแต่ละครั้ง ข้อมูลที่เราได้รับไม่ว่าจะเป็นจากศูนย์สั่งการ, ตำรวจ หรือแม้แต่พลเมืองดีที่โทรเข้ามานั้น เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่บางครั้งไม่อาจคาดการณ์ได้เลยว่าเหตุการณ์ที่พวกเราต้องเจอขณะออกไปช่วยเหลือผู้ป่วยนั้นมีอะไรบ้าง ผู้ป่วยจะอาการหนักขนาดไหน ที่เกิดเหตุจะปลอดภัยหรือไม่ บางครั้งด้วยความเร่งรีบที่จะไปให้การช่วยเหลือ จนลืมนึกถึงความปลอดภัยของตัวเอง และเพื่อนร่วมงานไป ด้วยคิดว่าเรามีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร, รถบริการ อุปกรณ์การช่วยเหลือตามมาตรฐานที่ สพฉ กำหนด กับหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเอื้ออาทรของวิชาชีพพยาบาลก็เพียงพอแล้ว ที่จะไปช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

เหตุการณ์นี้เป็นกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงขณะที่ศูนย์เรนทร สั่งให้กู้ชีพแม่ลาวออกมารับผู้ป่วยฉุกเฉินที่บ้านแม่ลาว เราได้รับข้อมูลเบื้องต้นว่าผู้ป่วยมีอาการปวดศีรษะเท่านั้น ไม่มีข้อมูลอื่นเพิ่มเติมเลย หลังจากได้รับแจ้งเหตุพยาบาลเวรEMSกับพนักงานขับรถก็ออกปฏิบัติงาน เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ ก็ได้พบผู้ป่วยชายอายุประมาณ 55 ปี นั่งทรนทรายอยู่บริเวณบันไดหน้าบ้าน ร้องโวยวาย ปวดหัวๆ

“กู้ชีพแม่ลาว ศูนย์เรนทรเชียงราย ว 2”

“กู้ชีพแม่ลาว ว 2 เปลี่ยน”

“ศูนย์เรนทรเชียงราย ขอ ว 7 รับผู้ป่วยฉุกเฉิน บ้านแม่ลาว ติดกับบริเวณแม่น้ำลาว หลังวัดร่องห้า ต. ดงมะดะ อ. แม่ลาว รับแจ้งทาง ว 13 ว่าผู้ป่วยมีอาการปวดศีรษะรุนแรง

“มีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อหรือไม่ เปลี่ยน”

“ไม่มีเปลี่ยน รับแจ้งจากญาติว่าจะอยู่ที่หน้าบ้านรอ”

“กู้ชีพแม่ลาวรับทราบ ออก ว 4 เปลี่ยน”

พยาบาล “ คุณลุง เป็นจะไคฟองเจ้า”

ผู้ป่วย “ปวดหัว ะๆๆๆๆๆ”

พยาบาล “ เดี่ยวคุณลุงขึ้นนอนบนเปลนี้ก่อนเนื้อเจ้า เดี่ยวพยาบาลจะได้วัดความดันที่อก่อน”

ผู้ป่วยจึงได้เดินขึ้นไปนอนที่บนเปลนอน

พยาบาล “ขอวัดความดันหน่อยเนื้อเจ้า ความดันคุณลุง 200 /120 mmHg ซึ่งสูงขนาดเลย”

ผู้ป่วย “ปวดหัว ะๆๆๆๆๆ”

พยาบาล “คุณลุง ปวดหัวนัก เดี่ยวพยาบาลจะฉีดยาบรรเทาอาการปวดให้ก่อนเนื้อ แล้วจะพาคุณลุงไปพบปะหมอที่โสงยา ขอญาติไปตวยเนื้อเจ้า”

ผู้ป่วย “ป็นิดยา บไปโสงยา”

เมื่อผู้ป่วยบอกปฏิเสธที่จะไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลพยาบาลจึงแจ้งให้ผู้ป่วยและญาติรับทราบ ข้อมูลว่าตอนนี้ผู้ป่วยมีความดันโลหิตที่สูงมากซึ่งอาจทำให้มีภาวะเส้นเลือดในสมองแตกได้จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วน แต่ผู้ป่วยยังปฏิเสธอยู่ เพื่อนบ้านก็มาช่วยพูด ว่าให้ไปโรงพยาบาลเพื่อพบหมอ แต่ผู้ป่วยก็ไม่ฟัง พร้อมทั้งถูกลงจากเปลนอน เมื่อเห็นดังนั้นพยาบาลจึงได้แจ้งให้ญาติและผู้ป่วยถ้าพร้อมให้ญาติไปส่งก็ได้ หลังจากนั้นพยาบาลก็เก็บอุปกรณ์ใส่กระเป๋าหันหลังจะเดินกลับมาที่รถ ambulance ทันใดนั้นก็ได้มีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น ผู้ป่วยได้ชักมิดที่ซ่อนไว้ที่ขากางเกง เอาออกมาแทงที่หมอน 1 ครั้ง และที่เปลนอนอีก 1 ครั้ง เมื่อเห็นดังนั้นพยาบาลจึงได้รับวิ่งมาขึ้นรถ Ambulance เพื่อวิทย์แจ้งตำรวจขอความช่วยเหลือ ซึ่งในขณะที่นั้นผู้ป่วยได้ถือมิดไล่ตามพยาบาลมาที่รถด้วยและทำท่าจะแทงพยาบาล ชาวบ้าน และพนักงานขับรถที่อยู่ในเหตุการณ์พากันหาไม้มาถือและก็ช่วยกันพูดเกลี้ยกล่อมให้ผู้ป่วยเก็บมิดไว้ได้สำเร็จ ซึ่งใช้เวลาไม่นานเหตุการณ์ก็กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ญาติก็พาผู้ป่วยเข้าบ้าน พยาบาลก็กลับโรงพยาบาลด้วยความรู้สึกอกสั่นขวัญแขวน ไม่หายกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ถึงแม้ว่าการออกเหตุแต่ละครั้ง เราได้ประเมินสถานการณ์ จนแน่ใจแล้วว่าปลอดภัย จึงเข้าไปประเมินผู้บาดเจ็บและช่วยเหลือผู้ป่วยตามมาตรฐาน แต่สิ่งที่ไม่คาดคิด ผู้ป่วยซุกซ่อนอาวุธไว้ในกายพร้อมที่จะทำร้ายใครต่อใครได้ง่ายๆ ก็ยังมี ดังนั้นจึงเป็นอุทาหรณ์ สอนให้รู้ว่า การสำรวจร่างกายก็เป็นสิ่งจำเป็น ที่ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง เมื่อประเมินได้ว่าผู้ป่วยไม่มีปัญหาด้านการหายใจ

*** รู้หน้าไม่รู้ใจ ***